

Patti Callahan Henry

Cartea secretă a Florei Lea

Traducere din limba engleză de Ruxandra Ana

*Femeilor puternice și înțelepte
de la Friends and Fiction,
Mary Kay Andrews, Kristin Harmel,
Kristy Woodson Harvey și Meg Walker*

*Astfel grăit-a râul: imaginează-ți tot ce îți poți imagina,
apoi mergi mai departe.*

Mary Oliver

Capitolul 1

---

*Nu cu foarte mult timp în urmă și nu undeva
foarte departe, a existat și continuă să existe
un loc invizibil, chiar aici printre noi.
Și dacă te-ai născut știind asta, îți vei croi drumul
prin pădure spre ușile sclipitoare care duc la
tărâmul creat numai și numai pentru tine.*
Hazel Mersey Linden, 1939

Octombrie 1940
Binsey, Oxfordshire

Lângă râu, pe o pătură roșie, Flora Lea Linden, în vârstă de șase ani, se trezește singură, sub cupola cerului albastru, înconjurată doar de ciripitul zgomotos al păsărilor. *M-a strigat cineva pe nume?* Privește de jur împrejur la întinderea verde, la apa involburată a Tamisei, brăzdată de unde neastâmpărate, gata-gata să-și iasă din matcă, purtând spre mare orice sau pe oricine îndrăznește să-i intre în văltoare.

Râul înaintează cu viteză spre Oxford, unde studenții aleargă înainte și înapoi de la un tutore la altul, pe sub turnurile cu creneluri care stau de strajă străzilor pietruite. Apoi apele râului se încovoiaie și cotesc, sporindu-și forțele, lovindu-se de zidurile de piatră și de stăvilarele Angliei, până ce ajung la Londra, unde bombele cad fără încetare pe străzile orașului, lăsând în urmă doar ruine, în timp ce catedralele în flăcări și casele strivite împrăștie scrum și cenușă fierbinte pe suprafața apei.

M-a strigat cineva pe nume? Flora se așază și se freacă la ochi. Nu e tocmai singură. E cu Berry, ursulețul ei de pluș. Și nu îi e teamă. De ce i-ar fi? Sora ei mai mare, Hazel, i-a spus de nenumărate ori că pădurile astea le aparțin, că poienile umbrite și băltoacele sacre, luminate de soare, sub coroanele larg deschise ale copacilor, sunt un loc sigur pentru cele două surori, creat numai pentru ele.

Se ridică și pășește cu grijă spre râu. Hazel refuză să mai meargă cu Flora în Pădurea Șoaptelor, așa că ce altceva îi rămâne de făcut decât să se ducă singură? Sunt ale ei, nu le poate abandona: castelul strălucitor, crângul de arini, veverițele guralive și copacii însuflețiți.

Hazel îi spusese Florei că luminile sclipitoare de pe suprafața apei erau stele și galaxii grăbite să întâlnească marea. Hazel îi poruncise ca nu cumva, vreodată, să *devină* râul, așa cum uneori deveneau creaturi ale pădurii, și nici să nu bea vreodată din râu. Dacă făcea asta, i se spusese, nu avea să-și mai găsească drumul înapoi spre mama sau spre Bridie, sau spre căsuța lor călduroasă din câmpul presărat cu buruieni.

Râul acesta fermecător era — precum mărul din Biblie — interzis.

Dar Flora nu crede că acest râu frumos și înstelat poate fi periculos. Îl ține strâns pe Berry de lăbuța lui blănoasă și cam tocită și se aventurează și mai aproape de vârtoarea apei, încântată de propria îndrăzneală. Nimeni nu știe ce i se poate întâmpla în această aventură sau cine ar putea să devină.

Flora aude o voce familiară undeva în apropiere, în pădure, dar o ignoră.

Drumul încoace trece printr-o ușă sclipitoare, dar Hazel e prea ocupată ca s-o vadă. Râul e tovarășul Florei, prietenul ei, și această intimitate o împinge tot mai aproape de margine.

Hazel nu vrea niciodată să se joace de-a iepurașii, așa că astăzi decide tocmai asta. Flora va fi un iepuraș.

Se uită insistent la apele învolburate ale râului, căutând stelele, dar vede numai noroi și șanțuri, iar pe sub apă, grămezi de pietre netezite de curgerea râului. Cizmele de cauciuc îi alunecă pe locul unde iarba uscată de octombrie lasă loc noroiului și se duce la vale pe o pantă mlăștinoasă. Când cade în fund, Flora izbucnește în râs.

Ce mai aventură!

Berry îi alunecă din mână în timp ce palmele și degetele i se înfig în pământul umed, împiedicând-o să se rostogolească în apele înghețate. Se apropie și mai mult, vrea să-l prindă pe Berry. Dar e prea aproape de râu.

— E OK, îi spune în timp ce se întinde să-l apuce de lăbuță, repetând cuvintele surorii ei. E tărâmul nostru. În Pădurea Șoaptelor suntem mereu în siguranță.

Capitolul 2

Martie 1960

Până să dezlege panglica uzată de catifea roșie de pe portofoliul învelit în pergament, ultima zi a lui Hazel Linden la Hogan — Librăria Cărților Rare din Bloomsbury a fost la fel de banală ca orice altă zi de lucru petrecută organizând, sortând și protejând inventarul remarcabil al magazinului — sigur, asta dacă putem numi banală munca printre cele mai rare cărți de colecție și suveniruri literare din întreaga Anglie.

Hazel înregistra fiecare detaliu al ultimei zile de muncă la librărie cu un strop de melancolie și o doză de dramatism. Pentru ultima dată avea să pună pe raft *Hobbitul*, cu a sa copertă cu munți înzăpeziți.

Avea să se bucure pentru ultima dată de o zi răcoasă de martie înțetită de rafale puternice de ploaie, la adăpostul cald și discret luminat al librăriei, unde volumele legate în piele erau expuse în spatele unor geamuri înalte din sticlă ondulată, cu vedere spre Charing Cross Road.

În magazin licărea o lumină delicată, pereții verzi păreau aproape negri, iar candelabrele de alamă își aplecau brațele deasupra rafturilor. La casă, pe peretele din spate, atârnavu portrete ale unor autori celebri, în rame negre, lăcuite. O mamă și o fiică, Jane-iste le spunea Hazel, ambele în pelerine de ploaie de un roșu aprins, zăboveau fascinate deasupra unei ediții din *Mândrie și prejudecată* pe care nu aveau să și-o permită niciodată. Mirosul de lemn cariat, colb și istorie se amesteca cu parfumul dulce al liliacului pe care Hazel îl tăia din propria grădină și îl aranjase într-o vază pe tejgheua de la casă.

Înregistra toată scena din spatele vechii case de marcat, îmbrăcată cu o imitație a unei creații semnate Mary Quant, cumpărată de la târgul stradal din Notting Hill. Părul castaniu îi atinge ușor umerii, în vreme ce bretonul proaspăt nu aducea mai deloc cu fotografia pe care o arătase la coafor. Avea senzația că aude un bubuit vag, ca de tobe, din spatele ochilor. N-ar fi trebuit să bea ultimul whisky aseară. (De fiecare dată ultimul whisky îi punea capac.) Dar amețeaua surdă de dimineață meritase, se distrase de minune în pub cu colegii librari, Tim și Poppy. Cu un umor morbid, intitulaseră întâlnirea „priveghiul de adio” al lui Hazel.

— Pentru noi ești ca și moartă, declarase Poppy râzând.

Declarația a fost urmată de urale și halbe ciocnite în cinstea angajării la Sotheby's. Noua ei poziție ca membră a unei echipe internaționale de specialiști în cărți rare și manuscrise din literatura engleză era ceva ce își doriseră cu toții, dar Hazel era cea căreia i se oferise. Colegii se purtaseră minunat cu ea și știa foarte bine că, să fi fost în locul lor, s-ar fi înverzit de ciudă.

Tim s-a băgat în discuție.

— Va trebui să lucrezi cu nesuferitul de lord Arthur Dickinson. Trebuie să recunosc, un nume de familie cum nu se poate mai potrivit, a spus cu o falsă tresărire.

Hazel a dat din cap și l-a atins ușor pe umăr.

— E un preț mic pe care îl plătesc ca să pot vedea colecțiile private și să particip la licitațiile din Londra.

— Nu, serios, nu e ca la librărie. E mult mai sufocant și cam plin de snobi, i-a răspuns Tim. Cu noi, farmecul meseriei e că nicio zi nu seamănă cu cealaltă. Îți garantez că n-o să te distrezi nici pe departe cum te distraci cu noi.

— Sunt sigură de asta. Dar o să vin mereu în vizită. Promit. Nu mă mut și nici nu plec din oraș.

Poppy și-a răsucit halba de bere între palme.

— Aș prefera să-mi fie repartizate atlasele și hărțile.

— Nu renunța, a spus Hazel. Poate că într-o zi tocmai asta o să se întâmple.

Poppy a ridicat din umeri și a luat o înghițitură sănătoasă din halbă.

— Fetele ca mine nu ajung la Sotheby's, chiar dacă am știut din primul moment în care am pus piciorul în Hogan's ce mi se potrivește.

— Nu-i adevărat, a spus Hazel, dar realitatea era că nu lăsa Hogan's pentru Sotheby's cu inima complet împăcată.

Acceptarea unei poziții de vis în lumea colecțiilor literare rare însemna să renunțe la siguranța și confortul librăriei. Când începuse să lucreze acolo, își imaginase că urma să fie doar o oprire scurtă, un loc de muncă după terminarea universității care s-o țină la suprafață până... până ce? Nu știa. După război, în Anglia nimeni nu mai știa ce avea să urmeze.

Acum, în ultima zi, lăsa în urmă librăria și colegii minunați pe care îi avusese acolo: bătrânul proprietar,

Edwin Hogan, și fiul lui în vârstă de șaizeci de ani, Tim, care aștepta de mult prea multă vreme să preia magazinul. Și mai era și Poppy, cea mai tânără dintre ei, la doar douăzeci și cinci de ani, care lucra acolo de când avea optsprezece. În adolescență, Poppy obișnuia să treacă pragul magazinului atât de des, petrecând ore în șir aplecată deasupra unor exemplare vechi din *Alice în Țara Minunilor*, încât în cele din urmă Edwin o pusese să aleagă: fie începea să lucreze acolo, fie își lua tălpășița. Abia mai târziu avea să descopere Hazel că Poppy nu zăbovea aiurea prin librărie, ci pur și simplu nu avea unde să se ducă. Rămăsese orfană în urma războiului și era deja prea mare pentru Școala londoneză pentru orfani de lângă Hampshire. Dormea prin parcuri sau pe canapelele unor vechi prieteni care o lăsau să stea la ei un timp. Își căuta de lucru de ceva vreme, dar nimeni nu era dispus să-i dea o șansă.

Edwin i-a oferit o nouă viață. A învățat-o și pe ea ce-i învățase pe ei toți: când cultivi într-un client dragostea pentru cărți fine și rare, nu obții doar profitul din acea zi, ci un client devotat pentru decenii la rând. Poppy își însușise lecția și acum locuia într-un apartament cu două dormitoare, împreună cu alte patru femei, și visa la un viitor.

Hazel le promisese tuturor că îi va vizita des. La urma urmei, îi erau ca o familie.

— Hazel!

Și-a ridicat privirea. Edwin, la cei nouăzeci și doi de ani ai lui, părea cumva chiar mai bătrân. A ieșit șchiopătând din camera din spate, marcând cu bastonul argintiu ritmul familiar al pașilor pe podeaua de lemn.

— Avem câteva noutăți în spate. Te rog să le înregistrezi și să le pui în seif.

Nici urmă de sentimentalisme dulci pentru Edwin, nici măcar în ultima ei zi. Dar Hazel știa că dincolo de barba albă și aspră, dincolo de ochii albaștri apoși și înguști, bătea o inimă moale ca o pernă de puf. Descifrase asta în cuvintele blânde pe care i le adresase unui client nevoit să-și vândă prețioasa primă ediție din *Ce înseamnă să fii onest* a lui Oscar Wilde, în felul în care o salvase pe Poppy de pe stradă, în lacrimile pe care le vărsa când nepoții dădeau buzna în magazin, chiar dacă îi admonesta:

— Să nu cumva să îndrăzniți să atingeți ceva cu degetele voastre lipicioase!

— Mă ocup imediat, domnule.

Asta era partea ei favorită la lucru: să desfacă și să catalogueze exemplarele care intrau pe ușa din spate. Verifica fiecare volum în Catalogul de Referință pentru Licitația Cărții legat în pânză roșie și, cu fiecare sfoară desfăcută, cu fiecare ambalaj rupt, scotea la iveală o nouă comoară. Chiar dacă aceasta avea să fie ultima livrare de care se ocupa aici, ultima ocazie să speră că va descoperi ceva de valoare prin cutiile donate de un bătrân profesor, la Sotheby's puteau apărea alte exemplare, și mai rare, și mai spectaculoase. A zâmbit, simțind fiorul noului său loc de muncă: cea mai mare casă de licitație din lume.

Pierdere și câștig. Așa cum apar în mai toate legendele: naștere, moarte, renaștere. Ceva moare, ceva se naște. Vechea slujbă. Și cea nouă.

Cât ești de patetică! Aproape că putea auzi vorbele rostite de iubitul ei, Barnaby, copleșit de admirație.

A deschis ușa rabatabilă de culoare verde apăsând cu palma în același loc ca întotdeauna. După cincisprezece ani, e foarte probabil ca acolo să existe o amprență nevăzută, dar permanentă a mâinii sale.

Patru pachete învelite în hârtie maro și legate cu sfoară tronau pe o masă de pin, în mijlocul camerei prăfuite. Pentru Hazel, partea asta a jobului era precum Crăciunul. Edwin avea un talent special să dea de urma unor volume interesante înainte ca oricine altcineva să știe măcar că erau disponibile.

— Pentru a fi librar cu adevărat, trebuie să ai minte de cercetător, să știi ce întrebări să pui și unde să găsești răspunsurile.

În stânga pachetelor se vedea deschis un jurnal gros, învelit în piele neagră. Scrisul înghesuit al lui Edwin umplea liniile subțiri. Lui Hazel îi luase aproape un an să-i descifreze scrisul, ca și cum ar fi învățat hieroglifele. Oare cât avea să-i ia următorului angajat să-l înțeleagă pe Edwin așa cum o făcuse ea?

În dreapta fiecărei intrări în jurnalul zdrențuit se vedeau două coloane pentru însemnările ordonate ale lui Hazel: calitate și număr de identificare. Nota în catalog starea în care se afla orice lucru ce intra pe ușa din spate, dădea numere de inventar și rețezea cărțile în seif până când Edwin decidea unde și cum urmau să fie expuse.

A citit lista.

1. Prima ediție din *Colindă de Crăciun* a lui Dickens
2. O epistolă scrisă de mână a lui Hemingway către Fitzgerald, din 1932
3. O ediție semnată (dar nu prima) a *Hobbitului* lui Tolkien
4. O primă ediție a *Istoriei filosofiei occidentale* de Bertrand Russell, cu supracoperta realizată dintr-o hartă din Al Doilea Război Mondial

5. O primă ediție semnată a unei povești aparținând autoarei americane Peggy Andrews, cu ilustrații originale de Pauline Baynes

Edwin adora să înhațe cărți cu ilustrații originale, pentru că valoarea lor creștea cu timpul. Cu cât cartea era mai populară, cu atât desenele originale deveneau un obiect mai râvnit de colecționari. Însă nu era mereu vorba de o primă ediție. Pe Tim îl interesa mai ales călătoria în sine a cărții. Tim pune preț nu pe numărul ediției, ci pe poveștile despre cine ținuse cartea în mână, o iubise și o dăduse mai departe. Era ceva neobișnuit la acest pachet cu ilustrațiile originale ale lui Baynes, așa că Hazel l-a lăsat la urmă.

Și-a pus o pereche de mănuși albe și a petrecut o jumătate de oră catalogând noile intrări. *Colindă de Crăciun* a lui Dickens avea coperta de pânză ușor ruptă în partea din dreapta jos și era ușor decolorată în colțul din stânga sus. În afară de aceste mici defecte, era o ediție glorioasă care urma să fie expusă în caseta de sticlă din sala principală. Hazel a însemnat totul în registru și a pus cartea deoparte. A deschis scrisoarea lui Hemingway, a căutat-o de pete sau rupturi, a comparat semnăturile cu originalele din arhivă. *Hobbitul*: în stare perfectă, în mod evident păstrată ca o comoară, nicidecum ca o carte care să fie citită și iubită. Apoi cartea lui Russel, un exemplu extraordinar al felului în care, din cauza crizei de hârtie de pe vremea războiului, hărțile erau folosite drept supracoperte. În acest caz, o hartă a orașului Stettin, cu drumurile și rutele marcate foarte clar, și o avertizare: „Numai pentru uzul Departamentelor de Război și Marină“.

Mintea a început să-i rătăcească. Pentru acea seară ea și Barnaby aveau planificată o cină cu mama ei, cu tatăl și fratele vitreg. Oare cum putea să scape? Nu avea cum, i-ar fi reamintit Barnaby, apoi ar fi sărutat-o, ca să-i dea de înțeles că e de partea ei.

Și apoi: libertate! Trei săptămâni splendide de vacanță înainte să înceapă noul job.

Planul era să se răsfețe, profitând din plin de zilele libere care o așteptau. Poate că avea să ia un tren spre Scoția sau un feribot spre Irlanda. Poate avea să evadeze pe plajele din Brighton, să stea pe terasă cu o carte în mână, îndeletnicindu-se exclusiv cu cititul. Totuși nu își făcuse încă niciun plan, altul decât să meargă într-o excursie de o săptămână la Paris cu Barnaby. Hotelul era rezervat. Biletele de feribot cumpărate. Urma să bea cocktailuri sofisticate în baruri, nu în puburi. Să urce în Turnul Eiffel, să se plimbe prin Luvru, să facă dragoste nebunește — spera ea — în camera lor de hotel cu vedere spre Tuileries. Își pusese deoparte bănuții pentru două rochii noi care acum atârnavă în dulap, în așteptarea călătoriei.

Primăvara la Paris.

— Hazel?

Vocea lui Tim i-a întrerupt brusc visul. Ultimul pachet era încă legat strâns cu bandă adezivă.

— Te caută cineva, i-a strigat.

Hazel a traversat coridorul întunecat din spate și s-a îndreptat spre sala principală, unde o aștepta un bărbat înalt cu o pălărie neagră de fetru și un palton din care picura apa de ploaie. Alături de el stătea o femeie cu părul ca pana corbului, îmbrăcată din cap până în picioare în roșu.

— Cu ce vă pot ajuta? a întrebat Hazel.

— Colegul meu de la Foyles m-a trimis aici și a spus să întreb de dumneavoastră, i-a răspuns bărbatul. Poate știți ceva de o ediție din 1928, tipărită în privat, a poemelor lui Auden? Sper că da.

— Ah, Tim spune mereu că genul ăsta de optimism e o calitate esențială a oricărui colecționar de cărți, a zis Hazel cu un zâmbet încrezător.

I-a făcut semn s-o urmeze într-un colț îndepărtat al sălii, unde broșura cea roșie era ținută sub cheie.

Femeia a rămas pe loc și Hazel abia dacă a mai observat-o, chiar și după ce bărbatul a cumpărat broșura pe care i-a strecurat-o într-un plic cerat.

— Colecționar? I-a întrebat, curioasă.

— Nu, a dat din cap bărbatul. Iubirea mea.

A făcut un semn spre fereastra din față unde Hazel a văzut-o pe femeia care îl însoțea, acum cu chipul îndreptat spre lumina soarelui.

— E îndrăgostită de Auden, un cadou pentru ziua nunții.

— „Timpul va spune doar: eu chiar așa ți-am zis”¹, a citat Hazel din Auden, zâmbind.

— Una dintre favoritele mele, a spus bărbatul. Totuși preferata ei rămâne „Să fiu eu cea care iubește mai mult”².

— Cât de frumos, a remarcat Hazel. La cât mai multe aniversări fericite!

Până să termine cu mirele îndrăgostit, Edwin plecase cu ceva comisioane, iar Tim era pitit în fața unui raft cu cărți pentru copii pe care le reorganiza, după ce fuseseră împrăștiate pe jos de un copil lăsat nesupravegheat. Înainte să apuce să se întoarcă în camera din spate, a auzit

---

¹ În original: „Time will say nothing but I told you so” (N.r.).

² În original: „Let the more loving one be me” (N.r.).